

2. Ane Sofie Lindegaard:

Det er blevet mindre skamfuldt at slå hånden af¹ sin mor eller far

Teksten er et uddrag af en artikel fra Kristeligt Dagblad den 23. juli 2024. Ane Sofie Lindegaard er præst.

1 På ét år har jeg haft sjælesorgssamtaler² med fem forskellige forældre, hvis sorg er, at deres barn har slået hånden af dem. Uden forklaringer. Bare sådan: Jeg vil ikke se dig mere. Punktum. Sorgen over at miste et barn – ikke til døden, men til livet – er stor, meget stor og måske også mere kompleks³, fordi skammen ofte spiller ind. Spørgsmålene hober sig op⁴. Hvorfor? Runger i hjertekamrene⁵, stikker huller i søvnen og æder livsglæde morgen, middag og aften. Når forklaringerne

5 udebliver⁶ eller i hvert fald holdes tilbage, vokser magtesløsheden sig stor og mægtig. Kærlighedens afmagt⁷. For ingen mennesker kan tvinge andre til at elske eller ville ses. Kærligheden er det stærkeste, men også det skrøbeligste, vi har, og det vilkår er der mange forældre, der erfarer⁸ smertefuldt, når deres barn siger op.

(...)

Der var engang, hvor familien var vores sociale netværk, vores fællesskab, status og ære – ja nærmest vores identitet. Uden den var du intet. Der var engang, hvor det ikke handlede om egne værdier og principper, fordi alt handlede om at få en plads i hulen sammen med de andre. De dage er forbi. I dag er familien nok i højere grad et følelsesmæssigt fællesskab, og følelser er der mange af i de fleste familier. Lige så tryk og barmhjertig⁹ en familie kan være, lige så utryk og ubarmhjertig kan den også være.

15 Der findes måske ikke noget mere konservativt sted end familien, der hele tiden fastholder hinanden i bestemte roller. Alt det, de andre har på dig og tror, at de ved om dig. Alle familiens domme over dig.

---

¹ slå hånden af: *afbryde forbindelsen med.*

² sjælesorgssamtaler: *samtaler om emner, der har gjort folk kede af det helt ind i deres sjæl.*

³ kompleks: *kompliceret.*

⁴ hober sig op: *vokser i antal.*

⁵ runger i hjertekamrene: *gør ondt i hjertet.*

⁶ udebliver: *ikke findes.*

⁷ afmagt: *magtesløshed.*

⁸ erfarer: *opdager, finder ud af.*

⁹ barmhjertig: *næstekærlig, gavmild.*

Så megen snak om, hvem der ligner hvem. Som slægtens måde at kræve ejerskab på. De små bitte ord eller blikke, der afgør det hele. Alt sammen i familiens skød¹⁰.

Der er meget at gøre sig fri af. Meget at adskille sig fra for at kunne finde sig selv. Den kæmpe moder-fader-ursuppe¹¹, man skvulper rundt i – ofte helt op i 20'erne, hvor det måske lykkes én at finde et sted at bo. Og hvor forældrene måske har øvet sig lidt længere i tanken om, at de skal give slip.

(...) Det giver på mange måder god mening, at for at finde din integritet¹² og stå på egne ben må du lægge afstand til og løsrive dig fra dit fædrene og mødrene ophav¹³. Og løsrivelsen er alfa og omega¹⁴ begge veje.

25 Der skal en dobbelt skilsmisse til, for at den sunde løsrivelse kan finde sted. At være forælder er at stå med et bjerg af kærlighed, der nogle gange forveksles med ens egen trang til at være omsorgs-giver resten af livet. En omsorg, der kan ende med at tage kvælertag på barnets selvstændighed. Det kræver også hår på brystet¹⁵ at skubbe ens børn ud i en verden, der kan være både farlig og grusom, men det er endnu mere grusomt ikke at gøre det.

30 At finde sig selv er også en skrøbelig affære, og nogle mennesker har åbenbart brug for at bryde relationen til en eller begge forældre for at kunne finde fred. (...)

Jeg forestiller mig ikke, at man nogensinde kan gøre sig fri af sin familie, på godt og på ondt. Den følger med – hvis ikke fysisk, så i form af en mentalt tung rygsæk. Det er klart, at samværet kan være så belastende, at det trods alt er bedre at være det foruden, selvom prisen måske ofte bliver mørke og

35 kredsende tanker¹⁶.

(...) Jeg hverken kan eller vil dømmе om det ene eller det andet. Jeg tror aldrig, at der er noget, der altid er rigtigt eller forkert. Hver relation har sin egen historie. Jeg kan blot konstatere, at det findes og nok også er blevet mindre skamfuldt for børn at slå hånden af deres far eller mor. Vi priser¹⁷ i højere grad det individuelle projekt¹⁸ som noget, vi respekterer og måske ligefrem anerkender.

40 Jeg føler med begge parter i de brudte livshistorier, fordi sorgen og fortvivlelsen ofte er stor på begge sider.

---

¹⁰ i familiens skød: *sammen med sin familie.*

¹¹ ursuppe: *grundlag, udgangspunkt.*

¹² integritet: *selvstændighed.*

¹³ fædrene og mødrene ophav: *den familie, man kommer fra.*

¹⁴ alfa og omega: *altafgørende.*

¹⁵ kræve hår på brystet: her: *kræve styrke og mod.*

¹⁶ mørke og kredsende tanker: *mørke tanker, man bliver ved med at tænke.*

¹⁷ priser: *lovpriser, roser.*

¹⁸ det individuelle projekt: her: *det at bryde med sine forældre.*